

Kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong

Martine van Schaik

m.vanschaik@hsmarnix.nl

Doelen

- Je leert wat je kunt doen om de leeromgeving te verrijken voor het vakgebied rekenen.
- Je maakt kennis met leerkrachtvaardigheden die uitdaging stimuleren.
- Je blikt terug op de eigen praktijk en ziet welke mogelijkheden er zijn om meer aan te sluiten bij kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong.

Eigenschappen meerbegaafdheid

1. Hoge intelligentie
2. Vroege ontwikkeling
3. Uitblinken op meerdere gebieden
4. Gemakkelijk kunnen leren
5. Goed leggen van (causale) verbanden
6. Het makkelijk kunnen analyseren van problemen
7. Het maken van grote denksprongen

Eigenschappen meerbegaafdheid (2)

8. Voorkeur voor abstractie
9. Hoge mate van zelfstandigheid
10. Brede of juist specifiek interesse/ hoge motivatie/ veel energie
11. Creatief/ origineel
12. Perfectionistisch
13. Apart gevoel voor humor
14. Hoge mate van concentratie

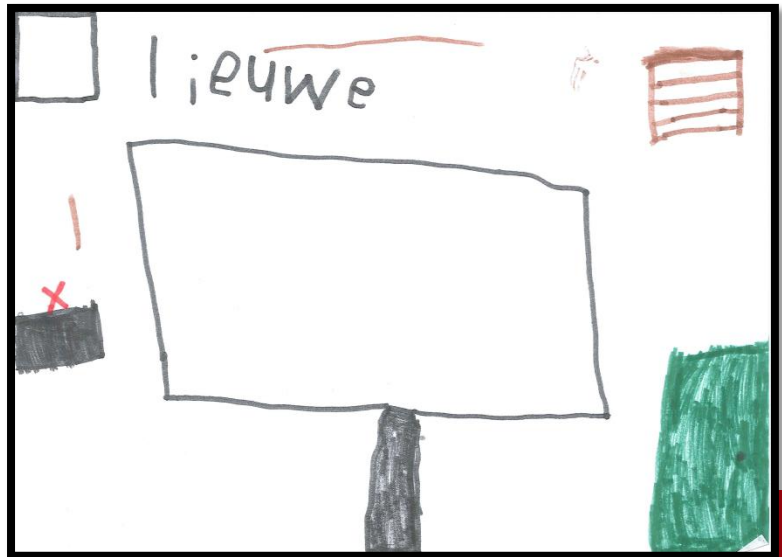
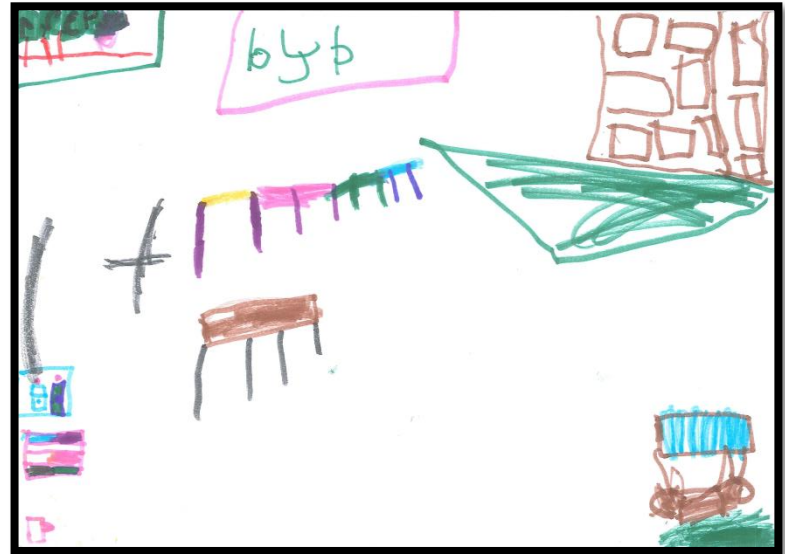
Verrijkingsaanbod groep 1-2

Uitgangspunten voor structurele verrijkingsaanbod:

1. Het aanbod is gedifferentieerd
2. Het sluit aan bij de verschillende werkvormen in groep 1-2
3. Het sluit aan bij de manier van leren van kleuters

Uitdaging in bouwactiviteiten

- Nabouwen van elkaars bouwwerk
- Nabouwen in spiegelbeeld
- Bouwkaarten waarbij maar een gedeelte van de blokken zichtbaar is
- Maken van een bouwtekening van een eigen bouwwerk.
- Naleggen bouwwerk met mozaïekplakfiguren
- Bouwen met een stadsplattegrond waarbij zowel aan de straten als aan de huizen gedacht is

Leerling vertelt wat en hoe hij bouwt, de andere leerling bouwt (of tekent) dit na.

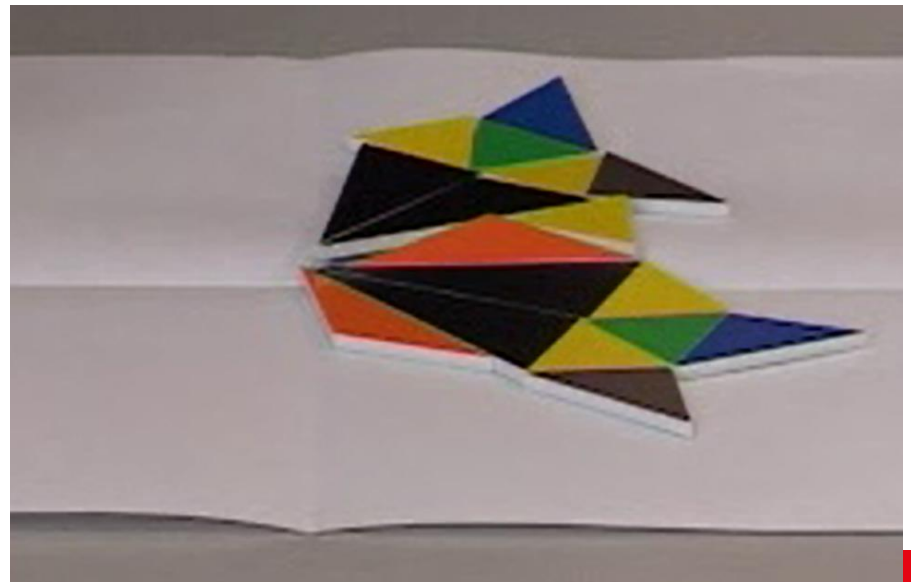
Gebruik hiervoor verschillende blokken (in afmeting en vorm).

Afbeelding uit Rekenrijk (Veltman en Buter, 2012) 'Activiteitenlijn groep 1/2'

Uitdaging in mozaïekactiviteiten

- Naleggen of naplakken van elkaars mozalek
- Werken met spiegelbeelden
- Omzetten patroon naar 3-dimensionaal bouwwerk
- Tekeningen maken van mozaïekfiguur

Uitdaging in vouwactiviteiten

- Werk van achter naar voren: biedt de IIn een vouwwerk aan en vraag hem welke vouwen gemaakt zijn om dit vouwwerk te kunnen maken. Vervolgens maakt de leerling het vouwwerk zelf.
- Laat de IIn nieuwe vouwwerken bedenken en er een handleiding bij maken.
- Biedt origami aan (3-dimensionale vouwwerken), deze doen een groot beroep op het ruimtelijk inzicht.

www.voorbeginners.net/tag/origami-voor-beginners/

Uitdaging in puzzelactiviteiten

Met behulp van een kralenplank:

- Naleggen en aanvullen van reeksen aan de hand van stippenkaarten
- Laat de leerling zelf reeksen bedenken en hier opdrachtenkaarten van maken
- Inzetten bij het aanvankelijk rekenen, bijvoorbeeld 10-splitsingen (elastiek spannen) en opdracht geven om te zorgen dat het aantal kralen aan de linker en rechterzijde steeds 10 vormt.

Verrijking van hoeken (rekenen)

Winkelhoek; tellen, betalen, wegen.
(supermarkt, dierenwinkel, kledingzaak,
bakker, groentewinkel)

Verrijking van hoeken (rekenen)

Technische hoek; dingen maken vergroot het ruimtelijk en technisch inzicht. Bovendien moet er gemeten worden.

Verrijking van hoeken (rekenen)

Zand- en watertafel; (na)maken van een wijk of een goed zandkasteel (bouw materiaal toevoegen)

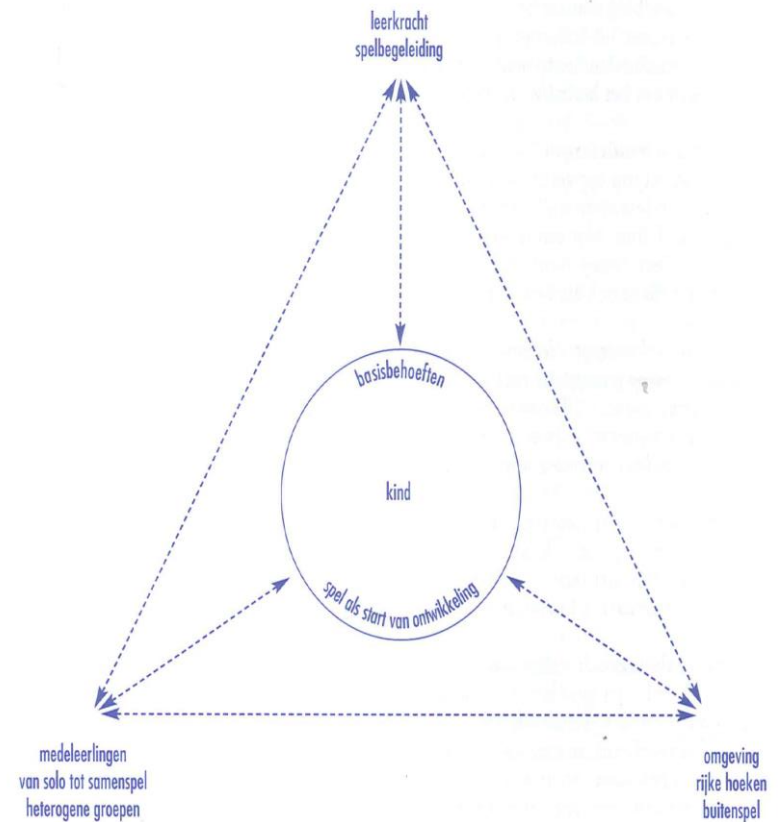
Verrijking van hoeken (rekenen)

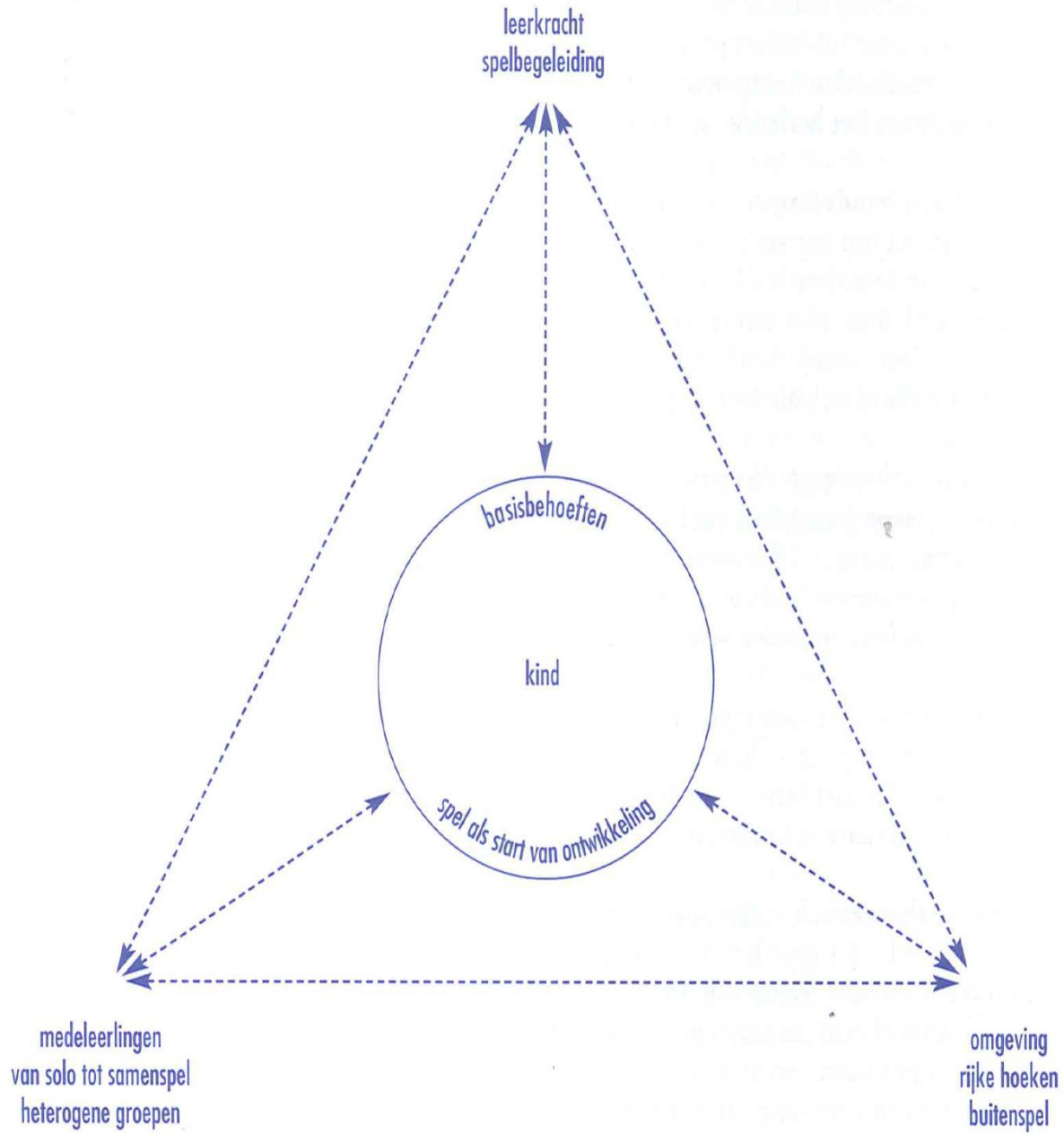
Ontdekhoeck; materialen waar de kleuter dingen mee kan ontdekken middels experimenten en proefjes (notatie voorspelling en waarneming)

Een rijke leeromgeving

1. inrichting
2. rol leerkracht
3. leerlingen

Bron: Onderwijs aan het jonge
kind...een vak apart

Even oefenen

Kies één van de rekenspellen voor jonge slimme kinderen. Speel het spel.

- Welke vragen zou je kunnen stellen tijdens het spel?
- Bekijk ook eens de kwaliteitskaart 'de kunst van het vragen stellen', wat voor soort vragen stelde je?

Extra materialen

- Opdrachtenwaaier excellentie in ontwikkeling. Kleuters uitdagen werkt; <http://jansonadvies.nl/data/documents/Waaier-Excellentie-in-Ontwikkeling-APS.pdf>
- Onderzoekend leren; www.samenonderzoeken.nl/Sections/samen%20onderzoeken_2.html
- Leerling- en docentmaterialen bij de rekenspellen; www.rekenspiel.slo.nl
- Rekenspellen voor jonge slimme kinderen; http://www.fi.uu.nl/panama/conferentie/archief_conf/2014/Noteboom%20Hand%20out%20XL%20rekenspellen%20voor%20jonge%20slimme%20kinderen.pdf
- Kwaliteitskaarten en lessuggesties excellentiebevordering; <http://www.schoolaanzet.nl/over-school-aan-zet/call-for-proposals/excellentiebevordering-door-middel-van-onderzoekend-en-ontwerpend-leren-bij-leerlingen-in-het-primair-onderwijs/>